

ságra ítéltetik, meg fog maradni talán még hosszú ideig oly tengődő fővárosi specialitásnak, melyben néhány lelkes és áldozatkész szakférfiú istápolása mellett egy egyetemeske ugyancsak nehezen tartja a lelket, noha olykor-olykor értékes eredményeket is jegyezhet fel a régi szép napok dicső eredményei mellé, amelyeknek ma már jobbára csak az emléke van meg a sportlapok hasábjain s néhányunknak egyre jobban homályosodó memóriái között. — De ha ma már meglepő eredményeket nem is látunk, tapasztalunk — hisz a kezdetlegesség ama határain már túl vagyunk, melynél a csekélységek is dicsfényben mutatkoznak, — de azt örömmel konstatálhatjuk mégis, hogy kinológiai és különleg vizslászati irodalmunk bizonyos jóleső lendületet nyert, éledezni kezd s törekszik nemcsak kedvessé, élvezetessé, de hasznossá is lenni olvasói számára, ami igen szép, igen méltánylandó vállalkozás a sport iránt való érdeklődés felkeltése és ébrentartása tekintetéből. És ez az újabb sportirodalmi tevékenység — úgy látszik — feladatául tűzte ki, egyéb hasznos dolgokon kívül: a *kiváló tehetségű vadászebek megörökítésének kultuszát is* — amiről cikkelyünk elején volt szó. Ugyanis a „Zoologiai Lapok“-ban *Fónagy J.* a kiváló „Pic“-ről s más tehetséges ebeiről, majd a többek közt a minket közelről érdeklő „*Lady of the Walley*“-ről is emlékezik.

Ez a, már rég a túlvilág vadászterületére távozott, alakra nézve is gyönyörű, fején remek szívfoltot viselt pointer, — melyhez hasonló fűrjész- és foglyász-eb alig létezett e hazában tenyésztett angol ebek között — nemcsak tehetsége miatt érdemli meg a megörökítést sportkrónikánk lapjain, hanem *sporttörténelmi okból* is, amiről *Fónagy* nem emlékezik meg, csak annyit ír, hogy azután a verseny után, melyen „*Lady*“-t vezette, az eb „*Hanway Zoltán* úr tulajdonába ment át, ekkor lett belőle *Lady of the Walley*, a hanvai kennelnek három évig volt lakója, hozott e világra néhány kiváló jó kutyát, azután *Lakatos Károly* tulajdonába ment...“ stb.

Ez abban az időben történt, mikor az angol vizsla ellenlábásai a faji használhatóság kérdésében, — hogy t. i. *melyik a jobb használati vizsla?* — országra szóló vitát kezdve a „*Vadászlap*“-ban, el akarták hitetni az angol vizslát még kevésbé, inkább csak hírből ismerő vadászpublikummal, hogy a pointer a mi viszonyaink közt használhatatlan volna; *lassú, közelkeresésre nem szoktatható, temperamentumát mérsékelni nem lehet, bánni vele nem tudunk, szóval a mi vadászati stílusunkhoz — mint „használati vizsla“ — nem idomítható állat.*

Ebben a nagy hullámokat felvert vitában résztvett akkor az ország majdnem minden tollforgató sportférfia s bizony, a kisebbséget az angol vizsla hívei képezték.

Az ellenlábások sorából különösen kivált a *Szárnyas Sándor* név alatt vitázó kitűnő sportman: *Fekete Izidor*, az Eszterházy grófok érdemes nevelője, — kinek érvei oly nyomósaknak és meggyőzőknek látszottak, hogy bizony némelyeket a pointer legigazabb barátai közül is megingásra bírtak. Mindamellet már a végtelenségbe húzódó pro et contra vitatkozás aligha meddő nem marad, ha *Lakatos Károly kihívása* azt egyelőre le nem fegyverzi. Ugyanis a „*Vadászlap*“ hasábjain *mérkőzési kihívást* intézett *Lakatos* mindazon ellenlábásokhoz s különleg *Szárnyas Sándorhoz*, kik a pointernek fönt vázolt értelemben való képtelenségét vitatva, egyéb vizslafajok fölénye mellett törtek lándzsát! hogy a magyar vizslaverseny egyesület épen küszöbön levő vizslaversenyén megjelenve földicsért ebeikkel és *Lakatos* is a maga pointerjeivel, a tettek mezején döntessék el, melyik hát igazában a legjobb használati vizsla s igaz-e az, hogy a

pointer a „mi viszonyainkhoz“ alkalmazható és engedelmes, kezes állattá *nevelhető* nem volna.

A mérkőzési kihívás megjelenése után jutott birtokába *Lakatos K.* „*Lady of the Walley*“-nek, melyen a három évi kennelélet s a gyakorlat teljes hiánya bizony nagyon meglátszottak s abban az állapotban teljesen hasznavehetetlennek bizonyult, szóval a dresszurának, a kapott kitűnő nevelésnek a nyoma is levedlett róla. Féltelessen nyargalászási dühvel száguldtá be a tájat s a nyulakat egyiket a másik után kísérgette ki a határból, sőt zenélt is hozzá — és semmi féle szóra-füttyre nem hajtott, egyszóval gyalázatos és hajmeresztő dolgokat produkált!

Aki tudja mi az, egy elromlott angol ebet megjavítani, — annak fogalma lehet arról a vesződésjeljes munkáról, melyet ennek a megköttyagosodott ebindividuumnak helyrehozása igényelt; és mindössze is csak 3 hét állt e célra rendelkezésére *Lakatos*nak a versenyig. De a türelem és szakértelem csodákat képes létrehozni; és ez bebizonyosodott *Lady*-nél is.

Az első hét az elemi oktatásé, a második a mezőre vezetés és a harmadik a tökéletesítés és simítás hete volt. Az eb magas intelligenciájáról, minden *magyarázatot* megértő és követő jóindulatáról bizonyosságot szolgáltat ama tény, hogy a második hét közepén az eb bárányzelid *jóakarattal* hajtotta végre idomítójának minden kívánságát s az előbb szilaj állat oly kezessé vált, hogy minden vezetés, kommandó nélkül órákhosszáig el lehetett vele vadászni s oly remek munkát végezett e közben, hogy például a harmadik hét második napján *Kispál Sándor* 45 darab fűrjet

lőtt előtte egy délután. — Hogy azután a versenyen miként oldotta meg feladatát ez a fenomenális állat s *Lakatos*nak a versenyre vitt többi ebei is miként igazolták be a pointernek más vizslák fölött való elvitathatlan magas fölényét, arra nézve felvilágosítást nyújt az alábbi egykorú sporttörténelmi adat: a monostorszigeti vizslaverseny kivonatolt leírása a „*Vadászlap*“-ból, mely amellet, hogy élvezetes olvasmányt nyújt s régi kedves emlékek varázsát kelti sokunk lelkében, még a „*Lady of the Walley*“ életrajzának kiegészítéseül is szolgál:

A monostorszigeti vizslaverseny.

(1887. évi augusztus 24—25.)

„Tizenkét eb versenyzett összesen 3 stakes-ben, köztük 11 telivér s 1 félvér; de általánosságban valamennyi megérdemelné, hogy neveiket fényes betűkkel jegyezzük be a sportkrónikába.

A pointernek exzelláltak, úgy elegáns keresési modorukkal, mint egyéb kitűnő természeti tulajdonságaikkal; s ha hozzáveszzük, hogy ez alkalommal *Lakatos Károly* úr a legkitűnőbb idomárnak mutatta magát, ki ezúttal *Barwigot* is felülmúlta: nem lehet csodálkozni azon, hogy ebei rendkívüli érdeklődés tárgyát képezték kezdettől fogva. Kár, hogy a kölyök-versenyben egy véletlen közbejött akcziens folytán *Syke*-t nem indíthatta s hogy az általános vadászversenyben még nem is nevezett; mert a felnőttek díját ebei oly fölényvel vitték el, hogy az főleg a döntő összevetésben mindenkit méltán meglepett. Röviden kifejezve tehát, *Lakatos Károly* úr, mint a legkitűnőbb idomárok egyike: a nap hőse volt!

A setterek, (úgyszólván mind *Bárczy* úr hírneves kenneljéből) 2 első díjjal számoltak be. Szintén kitűnő idomár kezében lévén, mindent mutattak, amit egy vadász jó vizslától vár: finom orr, appel! Csak a túlrövid keresést találtuk ama magas temperamentummal bíró ebeknél olyannak, amely, karakterükkel meg nem egyezvén, mint szembeszökőleg forszírozott: visszatetszik; azonkívül az apportírozás — kivéve *Tini bravour*-jait, amely 3 darab, egymástól nagy távolságban leesett foglyot szedett fel s hozott el — kifogásolható.

Lady of the Walley.

A versenyek megkezdése előtt reggel 8 órakor a monostorszigeti vadászakban a szükséges választások ejtettek meg.

Főintéző és bíró: dr. Keleti Károly.

Bírák: Br. Dewitz Ottó, Eiszen Manó, Kazy Lázár, Sztraka György, Török János.

Rendező és titkár: Egerváry Gyula.

Ezt követően a nevezett ebek soroltattak párokba és úgy 9 óra körül már kezdetét vette a kölyök-verseny, eme vaddús szigeten, amelynek egyetlen, de jövőre számbaveendő hibája, hogy itt-ott nagyon is egyenetlen, sőt dombos, erdős, úgy, hogy helyenkint 10—15 lépésről már nem lehet folytonos figyelemmel kísérni az ebeket, minélfogva a bírák rendszeren felosztották magukat, egyik rész a jobb, másik rész a balfelel dolgozó ebet jelölve ki figyelme tárgyául.

A versenyeken jelen voltak: br. Dewitz Ottó és neje Gödről; Keleti Károly, Török János m. kir. államr. főkapitány, Eiszen Manó, Bárczy István, Tarsay János, Lyka István, Tószegi Freund Vilmos, dr. Matlaskovszky István és alulírott — Budapestről; Szalatsy Sándor Szódról; Pereg János Győrből; Rudnyánszky László Vácraól; Matyók Bencze főszolgabíró Pomázaól; Kazy Lázár Barsmegyéből; Lakatos Károly Szegedről; Walleshausen Sándor Káposztás-Megyerről; Sztraka György főszolgabíró Békésmegyéből; Mihajlovits Kornél, Fernbach Károly és dr. Molnár Károly urak Szabadkáról; Pirkner Ernő m. kir. főerdész és Schmid János Visegrádról, Schauschek György m. kir. vadászgondnok Sz.-Monostorról stb.

(Vége következik.)

AGARÁSZAT.

Agár-Derby. A versenytereken immár esőnd honol, az ország számos vidékén azonban most folyik javában a legmagyarabb sport: az agarászat. Szatmár-, Szabolcs-, Csanád-, Bihar-, Torontálmegyékben, a Bácskában, a Künságban, a jász-ságban van legerősebb fészke a legrégebb, legszebb és testedző sportunknak. És e helyeken az agarászatok körében versenyeket is rendeznek, melyek látványosság dolgában nem maradnak a galopp-verse-nyeknek mögötte. E versenyek elseje, melyet joggal lehet az agarak Derbyjének nevezni, folyó hó 12-én fog lefolyni Szolnok határán, a szandai gyepen. Az ország minden részéből nagy érdeklődés mutatkozik e verseny iránt, melynek győztese pénzdíjon kívül egy értékes bálnai kanczát is kap jutalmul, melyet Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter adományozott. — E versenyre vonatkozólag az agarász-szövetség által a következő felhívás boesáttatott ki:

„Van szerencsénk az „Országos Agarász Szövetség“ által 1901. évi november hó 12-én és a következő napokon, a Szolnok melletti szandai és kengyeli gyepen rendezendő versenyekre meghívni.

A nevezések november 11-ik napjának délután 5 órájáig dr. Hajdu Béla titkár által Szolnokon, Magyar-utca 22. írásban fogadtatnak el.

Nevezési díjak: a szövetség tagjai részére 25, nem tagok részére 50 koronában állapítottak meg. Törzskönyvezett agár részére tulajdonosának 5 korona visszatérítetik.

Versenydíjak: A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minister úr által ajándékozott bálnai ménesbeli fiatal kancza és 800 korona készpénz a győztesnek; 500 korona az utolsó futásban leezett agárnak, 200—200 korona az utolsóelőtti összevetésben leezett agarak mindenikének. A versenyre szállítandó lovak szállítására a versenylovakra érvényes díjszabás engedélyezve van. Szállítási igazolványokkal megkeresésre a titkár szolgál.

November hó 11-én d. u. 6 órakor, a „Nemzeti szálloda“ külön termében évi rendes közgyűlés tartatik.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Egy igazgatósági tag választása.
3. Tagfelvételek.
4. Esetleges indítványok.

Szolnok, 1901. október hó 17-én

Dr. Hajdu Béla,
titkár.

Báró Podmaniczky Géza,
elnök.

Feleletek szerkesztőségünkhöz intézett szakkérdésekre.

T. D. Az állatok befolyása a talajképződésre néhol kétségtelen. Tényleg tapasztaltott, hogy meglepő módon átváltozik a földfelület ásványi része élő lények közrehatása által. Ez átalakulások bár nem oly jelentékenyek, mint például a korall-állatok által képezett tenger-zátonyok, magukban véve mégis igen érdekesek. — Ismert dolog, hogy a tyúk-féle madarak, hogy a bögyükben már meglágyult, de még szét nem hullott gabna-szemeket megőröljék, kavicsokat nyelnek le. Mint igen figyelemreméltó tény, Kerner botanikus újabban azt tapasztalta, hogy e kavicsot a vadtyúk-félék (siket-, nyir- és havasi-fajd, császármadár stb.) gyomrában nemesak nagy mennyiségben (néha 20 darabig) és jelentékeny nagyságban (süketfajd gyomrában 1 czm. átmérőig) is találtnak, hanem hogy e kövek nagy ellentállás-képesek és hogy oly madarak, melyek mészközet közelében tartózkodnak, hol tehát elég kemény kavicsot nem találnak, szükségletüket (leginkább kovakövet) gyakran igen távol fekvő vidékekről hozzák. Ha már most az ilyesmi gyakrabban ismétlődik s a madarak mészközetű tartózkodási helyükön ki-műlnak, továbbá mint hullák rókák által szétmarczangoltnak és elhurczoltatnak, akkor a szerves részek elrothadása után a kova-kövecskék kisebb-nagyobb rakásokat képezve, megmaradnak; ebből magyarázhatók ki tehát ama tünetek, hogy a magas mészközetek között kova-képződményekre akadnak, melyeket azelőtt jégcsuszamlások következményének tartottak.

S. L. Sok mindent ajánlanak az ebrüh gyógyítására, de sajnos, ez a betegség igen nehezen gyógyítható. Egyébiránt mi is tudunk néhány gyógyító eljárást, mely sokszor hatásosnak bizonyult, mindamellett esalhatatlannak nem állítjuk. Az egyik ez: 1 lat kénmáj (Schwefel-Leber), 4 lat zöld szappan, 1 lat terpentín szappan veendő, ehhez megfelelő mennyiségű erősen megavasodott zsír s addig keverendő, míg a kenőcs teljesen összeállott. Az ebet bedörzsölés előtt langyos vízben jól meg kell mozdítani és azután megszáritani. — A másik dícsért gyógyító eljárás a következő: Veendő: 1. 500 gr. közönséges favagy repezeolaj, 2. 10 gramm terpentínolaj, 3. 30 gr. büdöskővirág. Az 1. és 2. szer hidegen öntetik és kevertetik össze s azután megmelegítettik, míg langyos hőfokot ér el; ezután folytonos keverés közt lassanként a 3. szer — a büdöskővirág — kevertetik hozzá s a keverék addig melegítettik, míg az ember keze a hőfokot eltűri. Ha a gyógyszer kellő meleg, a beteg állatot legalább is 10 perczen át kézzel erősen s mindennütt (különösen a hóna alatt s lábujjai közt) kell azzal bedörzsölni, arra jól ügyelve, hogy a büdöskővirág ne üledjen meg. A leghatósabb akkor ez a gyógyszer, ha a legmelegebb napon alkalmaztatik s a kutya a bedörzsölés után még 1/2—1 óráig a meleg napon marad kint. Ez az eljárás minden két hétben ismétlendő. Míg